

Kan kravene til rettssikkerhet og personvern gi utfordringer for en effektiv utøvelse av samfunnsoppdraget?

Christine Ask Ottesen

Direktør/advokat i Advokatfirmaet PwC

23. mai 2022

Agenda

- Kort om personvernforordningen
- Dagens problemstilling - rettssikkerhet og personvern kan gi utfordringer for en effektiv utøvelse av samfunnsoppdraget
 - Eller heller: Hvordan bør offentlig sektor balansere forholdet mellom personvern og utføring av samfunnsoppdraget?
 - Konflikt eller et kompleks samspill?
 - Typiske utfordringer
 - Erfaringer

GDPR

General Data Protection
Regulation

Personvernforordningen

Bakgrunnen for ny personvernforordning

Bakgrunn for innføringen

- Endringer i risikobildet siden 1995
 - Teknologisk utvikling
 - Globalisering
- Behov for å innføre (strengere) sanksjoner
- Ønske om likt regelverk i EU/EØS
 - forordning
 - nasjonalt handlingsrom på visse områder
- Ønske om økonomisk vekst i EU
 - Regler om fri utveksling av personopplysninger

Gjennomføringen i norsk rett

- Ble norsk lov fra juli 2018 (personopplysningsloven)
- Omfattende nasjonal særregulering som har betydning for behandling av personopplysninger på ulike livsområder:
 - Bokføring og regnskap
 - Arkivlovgivning
 - Arbeidsliv
 - Helse
 - Justis
 - osv.

Hva er omfattet, hvor har den anvendelse og håndhevelse

Virkeområde

- Personopplysninger
 - Alle opplysninger og vurderinger som kan knyttes til en identifiserbar person
- I manuelle registre eller ved automatisert (elektronisk) behandling av personopplysninger
- Unntak for personlige eller familiemessige aktiviteter

Anvendelse

- Forordningen er generell, og gjelder på alle områder
 - Mm. det finnes særregulering
- Mye skjønn og få konkrete rettsregler:
 - Nødvendig
 - Eget
 - Tilfredsstillende
 - Uten ugrunnet opphold

Håndhevelse og sanksjoner

- Datatilsynet
 - Kontroll
 - Veiledning
 - Reaksjoner/sanksjoner
 - Fremme kunnskap
- Overtredelsesgebyr inntil EUR 20 mill, eller 4 % av global omsetning
- Også en rekke andre sanksjoner: pålegge stans, irettesettelse, advarsler, osv.

Ryggraden i GDPR: Personvernprinsippene

Lovlighet, rettferdighet
og åpenhet

Formålsbegrensning

Dataminimering

Riktighet

Lagringsbegrensning

Integritet og
konfidensialitet

Ansvarlighet

Lovlighet

Rettslig grunnlag for behandling av personopplysninger

Samtykke fra den registrerte

- Frivillig,** spesifikt og aktivt
- Informert
- Skal kunne trekkes tilbake
- Dokumentert

Avtale med den registrerte

Nødvendig for å inngå eller oppfylle avtale *med den registrerte selv*

Lovhjemmel

Lovhjemlet adgang eller plikt til å behandle personopplysninger

Fastsatt i unionsretten eller nasjonal rett

Vern av vitale interesser

Den registrerte eller annen fysisk person

Oppgave i allmennhetens interesse/utøve offentlig myndighet

Fastsatt i unionsretten eller nasjonal rett
Være nødvendig for utførelse av oppgaven

Interesse-avveining

Kan ikke benyttes av offentlige myndigheter som ledd i utførelsen av deres oppgaver

Lagringsbegrensning

- Personopplysninger skal slettes (eller anonymiseres)

Samtykket trekkes

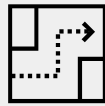
Hvis behandlingen er basert på samtykke

Nødvendigheten bortfaller

Avtalen er oppfylt eller sies opp

Allmennhetens interesse faller bort

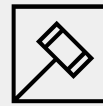

Lovpålagt oppbevaring

Arkivlovgivning

Regnskapsloven og bokføringsloven

Avlevering eller utsatt sletting

Rettskrav

Det ligger an til å bli en etterfølgende tvist

Utsatt sletting

De registrertes rettigheter

Informasjon

Innsyn og kopi

Retting og sletting

Protest

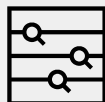
Klage

Behandlingsansvarliges plikter: sikre og påvise etterlevelse

Oversikt over behandlingsaktivitetene

- Kartlegging
- Protokoll

Identifisere relevant regelverk og plikter

- GDPR
- Personopplysningsloven
- Særlovgivning

Etablere tekniske og organisatoriske tiltak

- Plassere ansvar
- Risikovurdering etter art. 32 (rettigheter og friheter)
- DPIA?
- Utarbeide rutiner

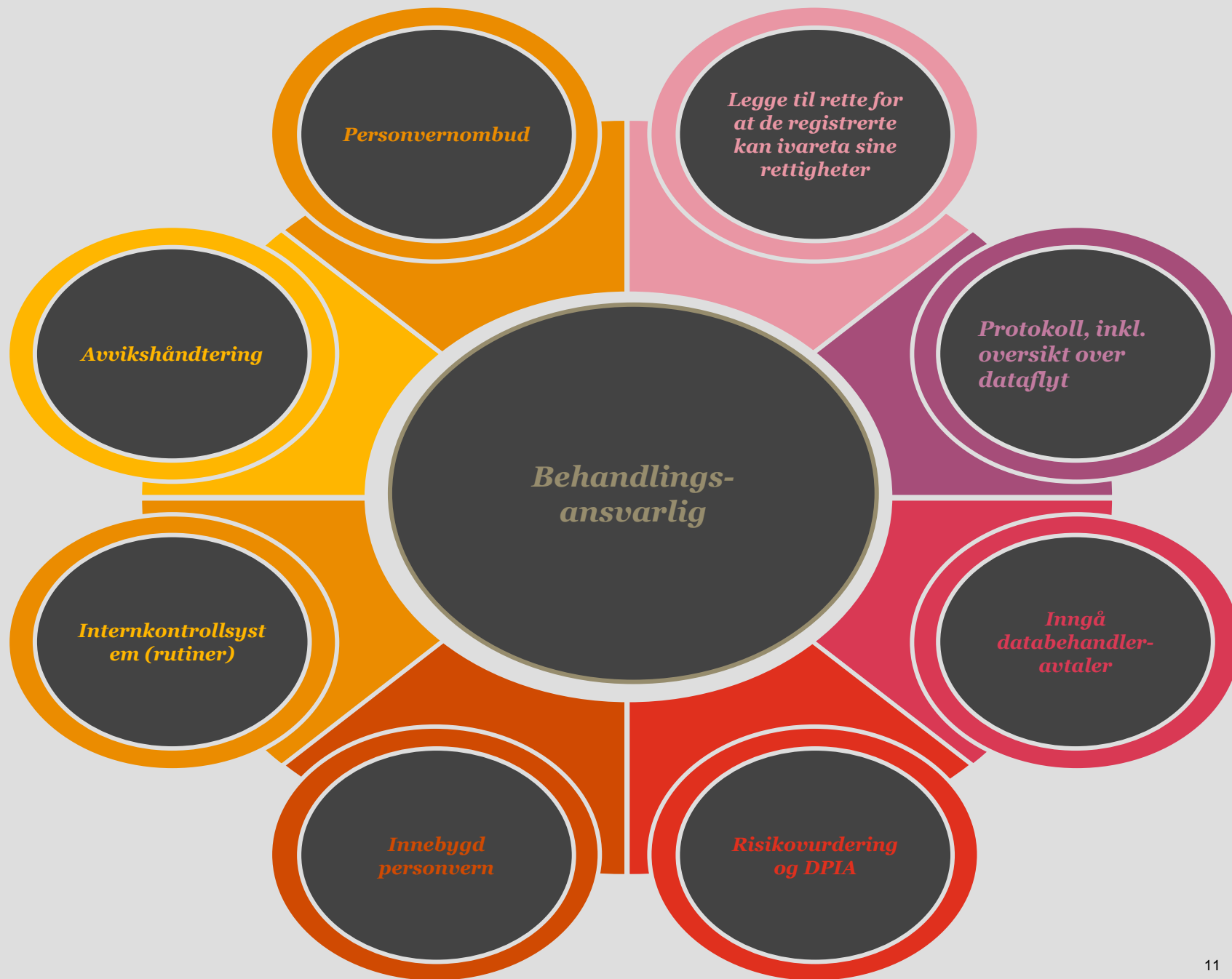

Kontrollere og revidere tiltakenes egnethet

- Avdekke avvik
- Hindre gjentakelse

Noen av pliktene etter personvernforordningen

Personvern vs. andre vektige samfunnsinteresser

Debatt | Datakriminalitet

Befolkningens krav på vern mot kriminalitet og alvorlige krenkelser blir glemt | Thomas Stærk

Thomas Stærk, leder for Seksjon for internettrelatert etterforskningsstøtte, Kripos

7. juni 2016 14:08 | Sist oppdatert 23. februar 2017

Thomas Stærk

Kripos

FAGOMRÅDER

UTGAVER

FORFATTERVEILEDNING

Personvern – en hinderløype

DEBATT | FORDØYELSESSYKDOMMER

Erle Refsum, Lise M. Helsingen, Henriette C. Jodal, Magnus Løberg, Njål Høstmælingen, Mette Kalager *Om forfatterne*

Vi brukte fire år på å forhandle med personvernombud på norske sykehus før forskningsprosjektet kunne komme i gang. Slik hindres verdifull kunnskap å nå pasientene.

GENERELT PROBLEM: – Det har vært fokusert på OUS, men vi ser at dette er et generelt problem også på andre sykehus, sier Marit Hermansen om regler knyttet til personvern. Foto: Vidar Sandnes

Mener personvern-regler hindrer god pasientbehandling

Personvern vs. effektiv utøvelse av samfunnsoppdraget

- Personvern en menneskerettighet som må avveies mot andre vektige samfunnsinteresser
- Typiske utfordringer
 - a. Kompleks regelverk
 - b. Problemstillinger som treffer alle virksomheter
 - c. Særlige problemstillinger offentlig sektor
- Erfaringer
 - i. Involvere relevant fagkompetanse tidlig
 - ii. Åpen dialog med lovgiver og Datatilsynet
 - iii. Forankring

Takk!

[pwc.no](https://www.pwc.no)

© 2022 PwC. All rights reserved. Not for further distribution without the permission of PwC. "PwC" refers to the network of member firms of PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL), or, as the context requires, individual member firms of the PwC network. Each member firm is a separate legal entity and does not act as agent of PwCIL or any other member firm. PwCIL does not provide any services to clients. PwCIL is not responsible or liable for the acts or omissions of any of its member firms nor can it control the exercise of their professional judgment or bind them in any way. No member firm is responsible or liable for the acts or omissions of any other member firm nor can it control the exercise of another member firm's professional judgment or bind another member firm or PwCIL in any way.